

ETS 123 – Protection of Vertebrate Animals, March 18, 1986 (Защита на гръбначните животни)

Преамбюл

Държавите членки на Съвета на Европа, долуподписани тук

Напомняйки, че целта на Съвета на Европа е да постигне по-голямо единство между неговите членове и че той желае да си сътрудничи с други Държави в защитата на живи животни, използвани за експериментални или други научни цели;

Признавайки, че човек е морално задължен да уважава всички животни и да проявява необходимото разбиране относно техните способности за издържане на страдания и запомняне;

Приемайки, въпреки всичко, че човек в непрекъснатия си стремеж към знания, здраве и сигурност има нужда да използва животни, там където има логично очакване резултатът да доведе разширяване на знанията или да е в обща полза за човека или животното, точно както той ги използва за храна, дрехи и като товарни животни;

Решени да ограничат употребата на животни за експериментални и други научни цели там, където е практично тя да се замени с алтернативни методи и да окуражава употребата на тези алтернативни методи;

Проявявайки желание да приемат общи мерки за защита на животните, използвани в процедури, които вероятно причиняват болка, страдание, стрес или трайни вреди и да осигурят ограничаването им до минимум там, където са неизбежни,

Се съгласиха, както следва:

Част I – Общи принципи

Член 1

1. Тази Конвенция се отнася до всяко животно, използвано или с намерение да се използва в някакви експериментални или други научни процедури, където те могат де причинят болка, страдание, стрес или трайни вреди. Тя не се отнася до селскостопански или ветеринарни практики, които не са свързани с експерименти.
2. В тази Конвенция:

а) "животно", освен ако не е квалифицирано по друг начин, означава всяко живо нечовешко гръбначно, включително живеещите на свобода и/или възпроизвеждащите се лаврови форми, но без други зародишни или ембрионални форми;

б) "с намерение да се използва" означава отгледано или държано с цел продажба, пласиране или използване в експериментални или други научни процедури;

в) "процедура" означава всяко използване на едно животно за експериментални или други научни цели, което може да причини болка, страдание, стрес или трайни вреди, включително всяко действие, целящо или склонно да се изрази в раждане на животно във всяко от тези условия. "Процедура" изключва най-безболезнените методи, приети в модерните практики (тоест "хуманните" методи) за убиване или маркиране на едно животно.

Една процедура започва, когато животното първо е приготвено за използване в нея и приключва, когато не се правят повече никакви наблюдения по отношение на тази процедура; премахването на болката, страданието, стреса или трайните увреждания чрез успешно прилагане на упойка или други методи не поставя използването на животното извън обсега на тази дефиниция;

г) "компетентно лице" означава всяко лице, което е признато от дадена Страна по договора за компетентно на нейната територия да извършва съответните функции, описани в Конвенцията;

д) "отговорни власти" означава всяка власт, институция или лице, на територията на дадена Страна по договора, назначено за съответната цел;

е) "звена" означава всяка конюшня или подвижно съоръжение, всяка сграда, група от сгради или други помещения, включително място, което не изцяло заградено или покрито;

ж) "развъдно звено" означава всяко учреждение, в което се развъждат животни с оглед на използването им в процедури;

з) "снабдително звено" означава всяко учреждение, различно от развъдното учреждение, от което се доставят животни с оглед на използването им в процедури;

и) "звено за получаване и използване" означава всяко учреждение, в което животните се използват в различни процедури;

й) "хуманен метод за убиване" означава убиването на животно чрез причиняване на минимални физически и душевни страдания според вида на животното.

Чл. 2

Една процедура може да се извърши само за една или повече от следните цели и в съответствие с ограниченията, изложени в тази Конвенция:

- а) - избягване или предотвратяване на болести, лошо здраве или други аномалии, или техния ефект върху даден човек, гръбначни или негръбначни животни или растения, включително произвеждането и качеството, ефикасността и безопасността на изпробването на лекарства, вещества или продукти;
 - диагнози или лекуване на болести, лошо здраве или други аномалии, или техния ефект върху даден човек, гръбначни или негръбначни животни или растения;
- б) откриване, преценка, регулация или модификация на физиологичните условия за даден човек, гръбначни или негръбначни животни или растения;
- в) защита на околната среда;

- г) научни изследвания
- д) обучение и трениране;
- е) съдебно разследване.

Чл. 3

Всяка Страна по договора предприема всички необходими стъпки, за да бъдат резултатни мерките по тази Конвенция и да осигури възможно най-бързо ефективна система за контрол и наблюдение във всички случаи в рамките на 5 години от датата на влизане на настоящата Конвенция.

Чл. 4

Нито една от мерките в тази Конвенция да не влияе на свободата на Страните по договора да приемат по-строги мерки за защита на животните, използвани в процедури или за контрол и ограничаване на използването на животните в разни процедури.

Част II – Общи грижи и подслоняване**Чл. 5**

1. Всяко животно, използвано или с намерение да се използва в процедури да се подсигури с подслон, среда, условия за поне минимална степен за свобода на движение, храна, вода и грижи, подходящи за здравето и благосъстоянието му. При възможност да се ограничи движението на животното до степен, която е достатъчна за него да задоволи своите физиологични и етологични нужди. При изпълнението на тази мярка трябва да се обърне внимание на указанията за подслоняване и грижи за животните, упоменати в Приложение А от тази Конвенция.
2. Средата за живеене, в която животните се развъждат, държат или използват да се проверява ежедневно.
3. Благосъстоянието и здравето на животните да се наблюдават достатъчно отблизо и често, за да се предотврати евентуална болка или страдание, стрес или трайни увреждания, които могат да се избегнат.
4. Всяка Страна по договора да определи мерки, за да осигури възможно най-бързото отстраняване на всеки открит дефект или страдание.

Част III – Управление на процедурите**Чл. 6**

1. Една процедура да не се изпълнява заради нито една от целите в чл. 2, ако съществува друг разумен и пратически, научен метод, изключващ използването на животни.
2. Всяка страна по договора да окуражава научните изследвания за разработване на методи, които биха могли да осигурят същата информация като тази, получена чрез алтернативни процедури.

Чл. 7

При необходимост от изпълнение на една процедура, да се внимава много при избора на вида на животното, а където е необходимо да се даде подобаващо обяснение на отговорните власти. При избор между различни процедури, да се изберат онези, които изискват използването на най-малко животни, причиняват

най-малка болка, страдание, стрес или трайни увреждания и за които е най-сигурно, че ще дадат задоволителни резултати.

Чл. 8

Една процедура да се изпълни под обща или местна упойка или аналгезия, или чрез други методи, създадени да елиминират възможно най-много евентуална болка, страдание, стрес или трайни увреждания и които да се прилагат по време на цялата процедура, освен ако:

- a) болката, причинена при прилагане на съответната процедура е по-голяма от нарушаването на доброто физическо състояние на животното, причинено при прилагане на упойка или аналгезия, или
- b) използването на упойка и аналгезия не е несъвместимо с целта на процедурата. В подобни случаи, да се предприемат необходимите законни и/или административни мерки, за да е сигурно, че всяка процедура се извършва по необходимост.

Чл. 9

1. Там, където се планира подлагането на едно животно на процедура, при която то ще или би могло да преживее непоносима болка, тя да се обяви специално и да се даде разрешение за изпълнението ѝ от отговорните власти.
2. Да се предприемат подходящи законни и/или административни мерки, за да е сигурно, че всяка процедура се извършва по необходимост.

Тези мерки да включват:

- или специално разрешение от отговорните власти,
- или специална декларация относно тази процедура пред отговорните власти и юридическите или административни действия от страна на тези власти, ако те не смятат, че тази процедура е от голямо значение за посрещане на основните нужди на хората или животните, включително разрешаването на различни научни проблеми.

Чл. 10

По време на извършване на съответната процедура, използваното животно да остане подлежащо на мерките, изложени в чл. 5, освен ако те не са съвместими с целта на процедурата.

Чл. 11

1. В края на процедурата да се реши дали животното да се запази живо или да се убие чрез използването на хуманен метод. Едно животно да не се оставя живо, ако има вероятност да живее в болка и стрес, дори ако е възстановено здравословно във всички други отношения.
2. Описанието от ал. 1 на този член да се вземе от компетентно лице, особено ветеринарен лекар, или лице, което според чл. 13, е отговорно за или е извършило процедурата.
3. Там където в края на процедурата:

a) животното ще се запази живо, то да получи подходящите за здравословното му състояние грижи, да се постави под наблюдението на ветеринарен лекар или друго компетентно лице и да се държи в условия, отговарящи на изискванията в чл. 5. Условиата, изложени по-долу в тази алинея може да се приложат само там, където според мнението на ветеринарния лекар, страданието няма да е последствие за животното.

b) животното не се остава живо или не би могло да се възползва от мерките в чл. 5 за доброто си физическо състояние, се убива по хуманен начин възможно най-бързо.

4. Нито едно животно, използвано вече в процедура, водеща след себе си жестока или непоносима бола или страдание, без значение дали е прилагана упойка или аналгезия, да не се използва в следващи процедури, освен ако не е възстановило напълно здравето и доброто си физическо състояние. А една следваща процедура да е:

а) или такава, по време на която животното да е под обща упойка до момента на убиването му,

б) или такава, която да включва само минимални интервенции.

Чл. 12

Въпреки останалите мерки в тази Конвенция, там където е необходимо, за законните цели на процедурата, отговорните власти да разрешат въпросното животно да се освободи, при условие че са доволни от максимално положените грижи за запазване на доброто му физическо състояние. Освобождаване на животно да не се разрешава само поради възпитателни или тренировъчни цели.

Част IV – Разрешително

Чл. 13

Една процедура за целите от чл. 2 може да се прилага от назначени лица или под пряката отговорност на назначено лице, или в случай че е разрешено прилагането на експерименталния или друг научен проект в съответствие с мерките в националното законодателство. Разрешителното да се дава само на лица, които отговорните власти смятат за компетентни.

Част V – Развъждане и звена за доставяне на животни

Чл. 14

Звената по развъждане и доставяне на животни да се регистрират при отговорните власти, подлежащи на освобождаване според чл. 21 или чл. 22. Подобни регистрирани сгради да се съобразят с изискванията в чл. 5.

Чл. 15

Регистрацията, направена според чл. 14 да спредели точно кой отговаря за съответното сграда и ще е достатъчно компетентен да управлява и организира подходящи грижи за животните, отглеждани или държани в тази сграда.

Чл. 16

1. В регистрираните развъдни звена да се организира, в зависимост от развъжданите там животни, документирането на броя и вида на напускащите такива, датата на напускане, името и адреса на получателя.
2. В регистрираните звена за доставяне на животни да се организира документирането на броя и вида на пристигащите и напускащите животни, датата на постъпване и напускане, кой е поръчал тези животни, както и името и адреса на получателя.
3. Отговорните власти да определят документите, които лицето, отговарящо за сградата, споменато в т. 1 и 2 от този член, трябва да води и да държи на разположение при нужда. Такива документи да се пазят за минимум 3 години от датата на последното им влизане в сила.

Чл. 17

1. Всяка котка или куче, държано в такава сграда, да получи индивидуална и перманентна маркировка по най-безболезнения начин преди да се отбие от майката.
2. Там където за първи път се приеме немаркирано куче или котка, след като е било отбито от майката, то да получи маркировка възможно най-скоро.
3. Там където котка или куче се преместват от една сграда в друга преди да се отбият от майката, не е практично да се маркира предварително. Да се води документация специално за майката, докато се маркира малкото.
4. В документите да се въвеждат подробности за идентичността и произхода на всяка котка или куче.

Част VI – Звена за получаване и използване на животни

Чл. 18

Звената за получаване и използване на животни да се регистрират или одобрят от отговорните власти и да се съобразят с условията в чл. 5.

Чл. 19

В звената за получаване и използване на животните да се изготвят мерки за изграждането на необходимата инсталация и оборудване, в зависимост от вида на използваните животни и изпълнението на съответните процедури. Дизайнът, конструкцията и функционирането на подобни инсталации и оборудване трябва да гарантират изпълнението на процедурите по възможно най-ефективния начин, с цел постигане на добри резултати при използването на минимален брой животни и с прилагането на възможно най-малка болка, страдание, стрес и трайни вреди.

Чл. 20

В звената за получаване и използване на животни:

- а) да се определят лицето или лицата, административно отговорни за грижите за животните и функционирането на оборудването;
- б) да се осигури достатъчно обучен персонал;
- в) да се вземат достатъчни мерки за осигуряване на ветеринарни консултации и лечение;
- г) да се възложат консултантски задължения на ветеринарно или друго компетентно лице във връзка с благосъстоянието на животните.

Чл. 21

1. Животни от видовете, изброени в списъка по-долу за използване в различни процедури, да се поръчат директно от или да произхождат от регистрирани звена за развъждане, докато не се постигне всеобщо или специално освобождаване според мерки, определени от съответната Страна по договора.

Мишка	<i>Mus musculus</i>
Плъх	<i>Rattus norvegicus</i>
Морско свинче	<i>Cavia porcellus</i>
Златист хамстер	<i>Mesocricetus auratus</i>
Заек	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Куче	<i>Canis familiaris</i>
Котка	<i>Felis catus</i>
Пъдпъдък	<i>Coturnix coturnix</i>

2. Всяка страна по договора да разшири мерките от т.1 от този член и за други видове, особено разред примати, веднага щом се появи разумна възможност за достатъчно голяма доставка на отгледани с определена цел животни от споменатите видове.
3. В процедурите да не се използват изоставени животни от конкретна порода. Общото освобождаване според условията в т. 1 от този член да не се отнасят за улични кучета и котки.

Чл. 22

В звената за получаване и използване на животни могат да се доставят животни единствено от регистрирани звена за развъждане и доставяне на животни, докато не се постигне всеобщо или специално освобождаване според мерки, определени от съответната Страна по договора.

Чл. 23

Там, където е получено разрешение от отговорните власти, могат да се извършват процедури и извън звената за получаване и използване на животни.

Чл. 24

Да се води документация в звената за получаване и използване на животни и да бъде на разположение при изискване от страна на отговорните власти. Тези документи да са особено съобразени с изискванията от чл. 27 и също така да покажат броя и вида на всички поръчани животни, от кого са поръчани и датата на пристигането им.

Част VII – Образование и обучение

Чл. 25

1. Процедурите, изпълнявани с цел образование, обучение или по-нататъшно обучение за различни професии или някакви други занимания, включително грижите за животните, които са използвани или ще се използват в процедурите, трябва да се обявят пред отговорните власти и да се провеждат от или под наблюдението на компетентно лице, което да гарантира, че те са съобразени с националното законодателство и с условията в тази Конвенция.
2. Да не се допуска изпълнението на процедури в сферата на образованието, обучението или по-нататъшно обучение с цел различна от споменатите в т. 1 по-горе.
3. Процедурите от т. 1 от този член да се ограничат до тези, които са абсолютно необходими за целите на образованието или обучението и да се разрешат само ако целта им не може да се постигне чрез други сравнително ефективни аудио-визуални или други подходящи методи.

Чл. 26

Лица, които извършват процедури или учасват в тях, или се грижат за животни, използвани в различни процедури, включително наблюдаване на такива процедури, да имат необходимото образование и подготовка.

Част VIII – Статистика

Чл. 27

1. Всяка страна по договора да прави статистика за използването на животните в процедурите и там където е законово разрешено, да се обяви публично
2. Статистиката да включва:
 - а) броя и вида на животните, използвани в различните процедури;
 - б) броя на животните в избраните категории, използвани в различните процедури, пряко свързани с медицината и образованието и обучението;
 - в) броя на животните в избраните категории, използвани в различни процедури за защита на човека и околната среда;
 - г) броя на животните в избраните категории, използвани процедури, изискани от закона.

Чл. 28

1. Съобразно изискванията на националното законодателство, свързани със секретността и поверителността, всяка Страна по договора да предоставя всяка година информация на Ген. Секретар на Съвета на Европа относно мерките в т. 2 от чл. 27, представени в Приложение Б от тази Конвенция.
2. Ген. Секретар на Съвета на Европа да публикува статистика, получена от Страните по договора, относно мерите от т. 2 от чл. 27.
3. Призовава се всяка Страна по договора да предостави на Ген. Секретар на Съвета на Европа адреса на националната служба, от която при запитване може да получи по-подробни статистически данни.

Част IX – Признаване на процедурите, изпълнявани на територията на друга Страна по договора

Чл. 29

1. За да се избегне нежелано повторение на процедурите, изискани от закони за здравеопазването и сигурността, там където е уместно, всяка Страна по договора да признае резултатите от процедурите, изпълнявани на територията на друга Страна по договора.

Част X – Многострани консултации**Чл. 30**

Страните по договора да проведат многострани консултации в Съвета на Европа в рамките на 5 години от влизането на тази Конвенция в сила и на всеки 5 години след това с дори по-често ако мнозинството от Страните по договора го изискват, за да проследят прилагането на тази Конвенция и целесъобразността на преглеждането ѝ или добавяне на други мерки. Тези консултации да се провеждат на събрания, свикани от Ген. Секретар на Съвета на Европа. Страните по договора да предоставят на Ген. Секретар на Съвета на Европа името на своя представител поне 2 месеца преди съответното събрание.

Част XI – Последни / Окончателни мерки**Чл. 31**

Тази Конвенция да се подпише от Държавите-членки на Съвета на Европа и от Европейската Общност. Тя подлежи на ратификация, приемане или одобрение. Необходимите инструменти за ратификация, приемане или одобрение да се внесат при Ген. Секретар на Съвета на Европа.

Чл. 32

1. Тази Конвенция да влезе в сила в първия ден от месеца след изтичане на шестмесечния период от датата, на която всяка от четирите държави-членки на Съвета на Европа са изразили съгласие да се обвържат с тази Конвенция в съответствие с мерките, изложени в чл. 31.
2. Що се отнася до долуподписаните, които впоследствие изразяват съгласие да се обвържат с тази Конвенция, тя да влезе в сила в първия ден от месеца след изтичане на шестмесечния период от датата, на която на внасяне на необходимите инструменти за ратификация, приемане или одобрение.

Чл. 33

1. След влизане на тази Конвенция в сила, Комитетът на Министрите към Съвета на Европа могат да поканят всяка държава-нечленка на Съвета да се присъедини към тази Конвенция с решение, прието от мнозинството според чл. 20 г) от Устава на Съвета на Европа и с единодушен вот от представителите на Договарящите страни, с право да участват в Комитета.
2. Що се отнася до всяка новоприемаща тази Конвенция страна, първата да влезе в сила в първия ден от месеца след изтичане на шестмесечния период от датата на внасяне на необходимите инструменти за ратификация, приемане или одобрение при ген. Секретар на Съвета на Европа.

Чл. 34

1. Всяка от долуподписаните страни може при подписването или при внасянето на своя инструмент за ратификация, приемане или одобрение да се въздържи един-два пъти. По отношение на мерките от чл. 1-14 или 18-20 не се приемат никакви възражения.
2. Всяка Страна по договора, която е направила възражение според предходната точка, може напълно или частично да го оттегли като подаде заявление до Ген. Секретар на Съвета на Европа. Оттеглянето да се приеме от датата, на която Ген. Секретар приеме подобно заявление.
3. Страна по договора, която е подала вече заявление според мерките в тази Конвенция може да не изисква прилагането му от нито една от Страните по договора. Тя, обаче, може, ако възражението е частично или условно, да изиска прилагането му, дотолкова доколкото ся самата я е приела.

Чл. 35

1. Всяка от долуподписаните Страни може при подписването или при внасянето на своя инструмент за ратификация, приемане или одобрение, да специфицира територията или териториите, на които да се прилага Конвенцията.
2. Всяка Страна по договора може да разшири прилагането на тази Конвенция на други територии, посочени в декларацията до Ген. Секретар на Съвета на Европа, на която и да е дата след адресирането ѝ. По отношение на тези територии, Конвенцията да влезе в сила в първия ден от месеца след изтичане на шестмесечния период от датата, на която Ген. Секретар на съвета на Европа получи тази декларация.
3. Всяка декларация, съобразена с предходните точки може, по отношение на всяка една територия, определена в тази декларация, да се оттегли със заявление до Ген. Секретар. Оттеглянето да се приеме от в първия ден от месеца след изтичане на шестмесечния период от датата, на която Ген. Секретар на съвета на Европа получи това заявление.

Чл. 36

1. Всяка Страна по договора може по всяко време да отхвърли тази Конвенция с подаване на заявление до Ген. секретар на Съвета на Европа.

2. Подобно отхвърляне да се приеме от в първия ден от месеца след изтичане на шестмесечния период от датата, на която Ген. Секретар на съвета на Европа получи това заявление.

Чл. 37

Ген. Секретар на съвета на Европа да уведоми държавите-членки на Съвета на Европа, Европейската общност и всяка Страна по договора, която е приела тази Конвенция на:

- а) всяка долуподписана страна;
- б) внасянето на всеки един инструмент за ратификация, приемане или одобрение;
- в) всяка дата на влизане на тази Конвенция в сила в съответствие с чл. 32, 33 и 35.
- г) всеки друг акт, заявление или обсъждане, свързани с тази Конвенция;

Уверяваме, в качеството ни на оторизирани лица за подписването на настоящата Конвенция,

Приети в Страсбург на 18 май 1986 година на английски и френски език. Двата текста, бидейки еднакво автентични да бъдат внесени в архивите на Съвета на Европа в един единствен екземпляр. Главният секретар на Съвета на Европа да разпространи легализирани копия на всяка държава-членка на Съвета на Европа, Европейската Общност и всяка държава, поканена за участие.

ETS 123 – Protection of Vertebrate Animals, March 18, 1986

Публикувано на Уебсайта на "На ти с Природата" на 11 юли 2002

Източник: НВМС, София

Published in the iwms.org Website on July 11, 2002

Source: NVMS, Sofia